

Notat

Region Midtjyllands bemærkninger til udviklingstemaer i Midttrafiks strategiplan

Dato 03-09-2019

Per Tankred Holm

Tel. +4578411818

Per.Holm@RU.RM.DK

1-30-75-3-12

Udviklingstemaer i Midttrafiks strategiplan for 2021-2024

Midttrafik ser fire udviklingstemaer som de væsentligste for den kommende strategiperiode: Fremkommelighed, grøn omstilling, digitalisering og publikumsfaciliteter. Derudover ønsker Midttrafik, at ejerne – region og kommuner – forholder sig til mobilitet.

Side 1

Fremkommelighed

Det er især i Aarhusområdet, at kunderne oplever forsinkelser som følge af stigende trængsel.

Østjylland er i vækst, både i forhold til bosætning og erhverv, og der forventes et stigende pendlingsbehov, og dermed behov for at håndtere en øget transportefterspørgsel i det østjyske område.

Aarhus Letbane er et eksempel på en hurtig, energioekonomisk, miljøvenlig og pladsbesparende transportform, der kan transportere mange mennesker. I letbanesamarbejdet arbejdes der med et visionsoplæg (Samspil 2030), der skal sætte retningen for kollektive trafikinvesteringer i Aarhusområdet.

Region Midtjylland støtter en fortsat udbygning af letbanen i Aarhusområdet.

I forhold til de regionale busruter 100 og 200 er der aktuelt store problemer med fremkommelighed ad Kystvejen langs Aarhus Havn. Forslag fra Midttrafik om en forsøgsvis omlægning af ruterne til kørsel via Busgaden har Aarhus Kommune tilsluttet sig, hvilket er positivt. Den eksisterende kapacitet bør udnyttes bedst muligt, hvor det giver mening i forhold til kundernes behov.

For at forbedre trafikafviklingen kan der også ses på muligheden for at etablere minibusterminaler, f.eks. på Nørrebrogade, hvor der kan skiftes mellem busser og letbane.

I forhold til landdistrikter skal der fokuseres på den behovsstyrede kollektive trafik. Region Midtjylland bakker derfor op om anvendelse af produkter som flextur, flexbus og plustur.

Der bør fastlægges trafikale knudepunkter, hvor den kommunale og behovsstyrede kollektive trafik skaber sammenhæng til det overordnede trafiknet i form af regionale busruter og tog (knudepunkter er et væsentligt tema i Djurs Mobilitetsstrategi).

Aktuelle problemstillinger kan tages op på møder mellem Midttrafik, region og kommuner i forbindelse med det forestående arbejde med områdevis trafikplaner med udgangspunkt i Midttrafiks Trafikplan 2019-2022.

Grøn omstilling

Region Midtjyllands udvalg for regional udvikling har på møder i april og maj i år drøftet muligheden for omstilling til mere bæredygtig transport.

Det er et politisk ønske, at regionen sonderer, om der er kommuner, der kan se perspektiver i et samarbejde om udviklingsprojekter på dette område. Navnlige kommuner der allerede har igangsat projekter i forhold til udviklingsarbejde på området.

For at udnytte ressourcerne bedst muligt vil det være hensigtsmæssigt med en fælles strategi for omlægning til bæredygtig transport i den kommunale og regionale kollektive trafik.

Midttrafik opfordres til at afdække muligheden for og konsekvensen af at skifte til alternative og mere bæredygtige drivmidler i forhold til fremtidige udbud af buskørsel. Resultatet af Midttrafiks analyse drøftes med region og kommuner.

Digitalisering

Region Midtjylland er enig i, at digitalisering er en forudsætning i forhold til effektivisering af driften, kundernes behov for digitale løsninger og bestillernes krav om dokumentation som baggrund for fastlæggelse af serviceniveauet.

Udviklingen går i retning af digitale, "smarte" mobilitetstjenester, der kobler rejseplanlægning, betaling, billettering og trafikinformation på tværs af offentlige og private transportformer fra dør til dør. Mobilitetstjenester forventes at gøre det nemmere at være passager i den kollektive trafik.

Mulighederne for at følge udviklingen i økonomi og passagerernes brug af kollektiv trafik vil med digitaliseringen blive mere detaljeret fremover. Af hensyn til budgetoverholdelse vil det for Region Midtjylland være et krav, at Midttrafik løbende orienterer om status for udgifter og indtægter samt udviklingen i passagertallet.

Den stigende digitalisering på transportområdet er en udvikling Midttrafik må forholde sig til, og Region Midtjylland er enig i, at emnet er væsentligt for den kommende strategiplan.

Publikumsfaciliteter

Lov om trafikselskaber giver regionerne mulighed for at investere i faste anlæg (stoppesteder og stationer), men i praksis løses opgaven af kommunerne og staten. Det er et område, der godt kan prioriteres højere. Skal knudepunkter være attraktive at benytte for skift mellem transportformer er det væsentligt, at ventefaciliteterne er trygge og attraktive at opholde sig ved.

I 2012 gennemførte letbanesekretariatet en undersøgelse af standarden på letbanens standsningssteder på Odderbanen og Grenaa-banen, og der blev opstillet generelle principper for blandt andet ventefaciliteter, bil- og cykelparkering, information og service.

Det anbefales, at Midttrafik gennemfører en lignende screening af eksisterende standsningssteder, i første omgang af knudepunkter på det midtjyske hovednet, og på den baggrund kommer med forslag til indsatser på området, som bestillerne kan prioritere ud fra.

Mobilitet

Midttrafik har vedtaget en mobilitetspolitik, der ser på de nuværende kollektive transporttilbud i sammenhæng med andre transportmidler som biler, cykler, færger, delekoncepter mv.

Strategiplanen bør ses i sammenhæng med mobilitetspolitikken.

På mobilitetsområdet er der fælles udfordringer, som går på tværs af regions- og kommunegrænser, og som skal løses i fællesskab. Det gælder f.eks. den fysiske infrastruktur, hvor region og kommuner har haft et godt samarbejde om anbefalinger til statslige investeringer.

Region Midtjylland planlægger at igangsætte arbejdet med en regional mobilitetsstrategi. Regionen forventer, at Midttrafik deltager i dette arbejde.

Med bl.a. udgangspunkt i trafikplanen kan mobilitetsstrategien følges op af konkrete samarbejder på tværs af kommunegrænser. Det kan ske ved udarbejdelse af områdevisse mobilitetsplaner. Resultatet af disse planer vil kunne udbredes til hele regionen, hvis der er interesse for det, og det giver mening.

Anbefalinger fra Region Midtjyllands midlertidige udvalg for kollektiv trafik

Sidste år havde regionsrådet nedsat et midlertidigt udvalg for kollektiv trafik.

Formålet var, med afsæt i de aktuelle økonomiske udfordringer for den kollektive trafik, at undersøge muligheden for et større samspil mellem forskellige transportformer. Endvidere indsamle bidrag til arbejdet med udvikling af den kollektive trafik og den trafikale infrastruktur, herunder vurdere nye teknologier og befordringsformer.

Udvalgets drøftelser tog afsæt i tre temaer:

- Mobilitet i landdistrikter
- Mobilitet i byer
- Mobilitet for erhverv

For de enkelte temaer var anbefalingerne i korte træk:

Landdistrikter:

- flere muligheder for behovsstyret trafik
- korridorer og knudepunkter der skaber sammenhæng

Byer:

- gode muligheder for skift mellem transportformer
- udvikling af letbanen
- se trafikudfordringer i forhold til f. eks. sundhed og klima

Erhverv:

- fokus på virksomheders muligheder for at tiltrække arbejdskraft
- uddannelsestilbud i hele regionen
- statslige investeringer i infrastruktur